

GLOSY / GLOSSES

FRANCISZEK IGNACY FORTUNA

GŁOSA DO WYROKU SĄDU NAJWYŻSZEGO Z DNIA 19 KWIETNIA 2021 ROKU (SYGN. I CSK 40/21) – CZĘŚCIOWO KRYTYCZNA

1. Teza

Złożenie wniosku o ogłoszenie upadłości przez wierzyciela spółki z o.o. nie spełnia automatycznie przesłanki egzoneracyjnej z art. 299 § 2 Kodeksu spółek handlowych (dalej: k.s.h.)¹. Ze względu na ciężar dowodowy spoczywający w sprawach z art. 299 § 1 k.s.h. na pozwanym konieczne jest wykazanie przez pozwanego spełnienia się jednej z przesłanek egzoneracyjnych.

W zależności od okoliczności danej sprawy i czasu złożenia wniosku dopuszczalne może być uwolnienie się członka zarządu spółki od odpowiedzialności na zasadzie braku winy lub, w przypadku wykazania przez tego członka zarządu, iż wierzyciel złożył wniosek we właściwym terminie, na zasadzie faktu zgłoszenia wniosku o ogłoszenie upadłości we właściwym czasie.

2. Stan faktyczny

Sprawa dotyczyła odpowiedzialności za zobowiązania spółki z o.o. ponoszonej przez członka zarządu tej spółki w świetle bezskuteczności egzekucji z jej majątku, którą to instytucję przewiduje art. 299 § 1 k.s.h. Pozwany w dniu 6 maja 2013 r. został powołany na stanowisko jedyne go członka zarządu. Wcześniej pozwany pełnił w spółce funkcję kierownika działu roszczeń, a następnie dyrektora technicznego. 24 czerwca 2013 r. pozwany złożył w imieniu spółki do Sądu Rejonowego dla m. st. Warszawy w Warszawie wniosek o ogłoszenie upadłości dłużnika z likwidacją majątku. 26 czerwca 2013 r. Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy oddalił wniosek o ogłoszenie upadłości spółki na podstawie

FRANCISZEK IGNACY FORTUNA – Uniwersytet Warszawski, ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-4992-9710>, e-mail: fortunafranciszek@gmail.com

¹ Ustawa z dnia 15 września 2000 r. – Kodeks spółek handlowych, Dz.U. 2022.1467, t.j. z dnia 2022.07.12.

art. 13 ust. 1 ustawy z 28 lutego 2003 r. Prawo upadłościowe i naprawcze², tj. z powodu braku środków na pokrycie kosztów postępowania upadłościowego.

Następnie, w obliczu spełnienia się przesłanki z art. 299 § 1 k.s.h., na skutek bezskuteczności podejmowanych przez wierzyciela prób egzekucji ów pozwał członka zarządu zadłużonej spółki o zapłatę. W odpowiedzi na pozew z 9 marca 2016 r. pozwany J.E. wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie na jego rzecz od powoda kosztów procesu. Pozwany zaznaczył, że nie ponosi odpowiedzialności na podstawie art. 299 § 1 k.s.h., albowiem we właściwym czasie złożył wniosek o ogłoszenie upadłości spółki. Wyrokiem z 24 lipca 2017 r. Sąd Okręgowy w Warszawie oddalił powództwo, wskazując na fakt spełnienia się przesłanek egzoneracyjnych z art. 299 § 2 k.s.h., tj. z uwagi na złożenie we właściwym czasie wniosku o ogłoszenie upadłości spółki oraz brak winy pozwanego w niezłożeniu wniosku o ogłoszenie upadłości.

Strona powodowa zaskarżyła wyrok w całości, zarzucając mu m.in. naruszenie przepisu art. 299 § 2 k.s.h. poprzez przyjęcie, iż bez ustalenia w sposób niebudzący wątpliwości momentu zaistnienia niewypłacalności spółki możliwe jest stwierdzenie, że wniosek o ogłoszenie upadłości został złożony we właściwym czasie. Sąd Apelacyjny w Warszawie w wyroku z 8 listopada 2019 r. oddalił apelację na zasadzie art. 385 Kodeksu postępowania cywilnego (dalej także: k.p.c.)³, gdyż w interpretacji sądu apelacja powoda była bezzasadna, a wyrok Sądu Okręgowego, mimo odnotowanych uchybień, odpowiada przepisom prawa.

Powód zaskarżył wskazany powyżej wyrok do Sądu Najwyższego, podnosząc zarzuty z dwóch przesłanek: z art. 398(9) § 1 pkt: 1) i 2) k.p.c., tj. iż w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne oraz istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów. Wątpliwości te miały dotyczyć dopuszczalności przyjmowania za własne stanu faktycznego ustalonego przez sąd pierwszej instancji przez sąd rozpatrujący zarzuty apelacji oraz problematyki ustalenia „właściwego terminu” z art. 299 § 1 k.s.h.

W glosowanym wyroku z 19 kwietnia 2021 r. (sygn. I CSK 40/21)⁴ Sąd Najwyższy (dalej także: SN) odmówił przyjęcia do rozpoznania skargi strony powodowej, argumentując, iż ta nie wykazała istnienia przesłanek z art. 398(9) § 1 k.p.c. pozwalających na przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania. Zdaniem Sądu Najwyższego problematyka poruszona w przedmiotowej sprawie została już rozstrzygnięta w innych wyrokach SN, a w aktualnym orzecznictwie interpretacja ta jest powszechnie uznawana i nie budzi wątpliwości prawnych.

² Ustawa z dnia 28 lutego 2003 r. – Prawo upadłościowe i naprawcze, Dz.U. z 2022 r., poz. 1520.

³ Ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego, Dz.U.2021.1805, t.j. z dnia 2021.10.04.

⁴ Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19 kwietnia 2021 r. (Sygn. I CSK 40/21).

3. Istota zagadnienia

Istotą glosowanego wyroku są dwa zagadnienia. Pierwsze sprowadza się do „potrzeby wyjaśnienia przez Sąd Najwyższy dopuszczalności przyjmowania za własne przez sąd drugiej instancji ustaleń faktycznych sądu pierwszej instancji, w sytuacji zgłoszenia w apelacji zarzutu sprzeczności ustaleń faktycznych ze zgromadzonym w sprawie materiałem dowodowym, tj.: naruszenia art. 233 k.p.c., co narusza wynikający z art. 378 § 1 k.p.c. nakaz rozważenia przez Sąd Apelacyjny zarzutów apelacji oraz obowiązek przeprowadzenia własnej oceny materiału dowodowego w zakresie zgłoszonych zarzutów, która to okoliczność w ocenie powoda również rzutowała na nierozpoznanie istoty sprawy przez orzekające Sądy”⁵.

Powyższa problematyka zdaniem skarżącego nie została dotychczas rozwiązana przez orzecznictwo. Pojawiały się wyroki dotyczące wskazanych wyżej przepisów Kodeksu postępowania cywilnego, lecz w dalszym ciągu należałoby rozważyć, czy powołanie się na art. 233 i art. 378 § 1 k.p.c. nie stanowi pewnego *novum* i czy dzięki temu nie wypełnia znamion przesłanki z art. 398(9) § 1 pkt 2) k.p.c.

Drugie zagadnienie dotyczy natomiast wątpliwości co do poprawności wykładni art. 299 § 1 k.s.h. Jak wskazała w skardze kasacyjnej strona powodowa: „jaki moment jest właściwym czasem do wszczęcia postępowania upadłościowego zwalniającym podmiot z odpowiedzialności wobec swoich wierzycieli?, wobec okoliczności, iż w ocenie strony powodowej Sąd Apelacyjny [...] dokonał nieprawidłowej wykładni art. 299 § 1 k.s.h. polegającej na tym, że wniosek o ogłoszenie upadłości będącej stroną Spółki złożony przez wierzyciela przed powołaniem pozwanego na członka zarządu musi być uznany za złożony we właściwym czasie i prowadzi do uwolnienia tego członka od odpowiedzialności”⁶.

Problem prawny wskazany przez skarżącego polega na dopuszczalności uznania złożenia przez wierzyciela wniosku o ogłoszenie upadłości za spełnienie przesłanki egzoneracyjnej zawartej w art. 299 § 1 k.s.h. Jest to o tyle istotne, iż zdaniem skarżącego taka wykładnia przepisów Kodeksu spółek handlowych jest nieprawidłowa, a opisane wyżej działanie wierzyciela nie musi koniecznie prowadzić do uwolnienia członka zarządu zadłużonej spółki od odpowiedzialności odszkodowawczej względem wierzycieli.

4. Ocena wyroku

W kwestii pierwszego zarzutu skargi kasacyjnej, tj. rzekomej niedopuszczalności przyjęcia za własne ustaleń faktycznych pierwszej instancji przez sąd drugiej instancji w świetle zarzutów apelacji dotyczących właśnie tychże ustaleń, należy zgodzić się z wykładnią dokonaną przez Sąd Najwyższy w przedmiotowej sprawie.

⁵ Tamże.

⁶ Tamże.

Jeśli sąd drugiej instancji nie uzupełnia postępowania dowodowego i nie znajduje podstaw do zakwestionowania oceny dowodów i ustaleń faktycznych dokonanych przez sąd pierwszej instancji, po rozważeniu zarzutów apelacji może te ustalenia przyjąć za podstawę faktyczną swojego rozstrzygnięcia. W takiej sytuacji sąd drugiej instancji musi takie działanie udokumentować w uzasadnieniu orzeczenia wyroku. Wskazywał na to w przeszłości m.in. Sąd Najwyższy: „wystarczające jest wówczas, by stanowisko to znalazło odzwierciedlenie w uzasadnieniu orzeczenia drugoinstancyjnego (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 20 stycznia 2000 r., I CKN 356/98, nie publ. i z dnia 17 lipca 2009 r., IV CSK 110/09, nie publ.)”⁷.

Wynikający z art. 378 § 1 k.p.c. obowiązek sądu drugiej instancji, zgodnie z postanowieniem SN z 5 czerwca 2018 r., „nie oznacza konieczności osobnego omówienia przez sąd w uzasadnieniu wyroku każdego argumentu podniesionego w apelacji, wystarczające jest bowiem odniesienie się do sformułowanych w apelacji zarzutów i wniosków w sposób wskazujący na to, że zostały one przez sąd drugiej instancji w całości rozważone przed wydaniem orzeczenia”⁸. W tym aspekcie należy więc zgodzić się z wykładnią dokonaną przez Sąd Najwyższy w głosowanym wyroku. Na marginesie można dodać spostrzeżenie, iż w świetle aktualnego orzecznictwa sądy drugiej instancji mają co prawda obowiązek rozważenia zarzutów apelacji, także w zakresie stanu faktycznego sprawy, lecz nie mają już obowiązku ujawnienia motywów swojej decyzji w uzasadnieniu.

W kwestii problematyki wykładni art. 299 § 1 k.s.h. podstawową wadą głosowanego wyroku jest brak odniesienia się do wskazanych w skardze kasacyjnej zarzutów. Sąd Najwyższy wprawdzie słusznie wskazał, iż problematyka „właściwego terminu” była już rozstrzygana w orzecznictwie, lecz nie odniósł się do najważniejszego elementu przedstawionego wyżej sporu, tj. kwestii uznania faktu złożenia wniosku o ogłoszenia upadłości przez wierzyciela za złożenie go we „właściwym czasie”. Jest to tymczasem zagadnienie budzące dotychczas spory w orzecznictwie. Przywoływanie więc wyroków traktujących jedynie *in generalis* o „właściwym czasie” albo o art. 299 § 1 k.s.h. bez właściwego kontekstu należy uznać za niewystarczające i nierealizujące roli, jaką nakłada ustawodawca na instytucję Sądu Najwyższego w art. 1 ustawy z 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym (Dz.U.2021.1904, t.j.).

Wykładnia wskazana w głosowanym wyroku opiera się na uznaniu, iż nie jest zasadne przekładanie na grunt tego zagadnienia „właściwego czasu” w rozumieniu przepisów Prawa upadłościowego. W związku z tym za właściwy czas w rozumieniu art. 299 § 2 k.s.h. należy uznać „taki moment, w którym wprawdzie wszystkich wierzycieli nie da się już zaspokoić, ale istnieje jeszcze majątek spółki pozwalający na co najmniej częściowe zaspokojenie jej wierzycieli w postępowaniu upadłościowym”.

⁷ Postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 5 marca 2019 r. (Sygn. akt III CSK 204/18).

⁸ Postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 5 czerwca 2018 r. (Sygn. akt IV CSK 27/18); por. m.in. Uchwała Sądu Najwyższego z dnia 23 marca 1999 r., III CZP 59/98, OSNC 1999, nr 7–8, poz. 124 oraz wyroki Sądu Najwyższego z dnia 13 września 2017 r., I PK 264/16, z dnia 30 września 2016 r., I CSK 623/15 i z dnia 15 września 2016 r., I CSK 659/15.

Choć przytoczona wyżej interpretacja przedstawiona przez Sąd Najwyższy w przedmiotowej sprawie wydaje się być dominująca w orzecnictwie SN, to nie jest też jedyna. Wskazuje na to chociażby postanowienie Sądu Najwyższego z 10 lutego 2022 r. (Sygn. akt III USK 320/21): „W myśl przepisów Prawa upadłościowego, przesłanką uznania przedsiębiorcy za upadłego jest zaś zaprzestanie płacenia przez niego długów. Za »właściwy czas« należy uznać zasadniczo, zgodnie z art. 21 Prawa upadłościowego⁹, termin 30 dni (uprzednio 2 tygodnie) od dnia, w którym wystąpiła podstawa do ogłoszenia upadłości”¹⁰.

Sprzeczności można znaleźć także w kwestii rozumienia czasu, w jakim powinien być złożony wniosek o ogłoszenie upadłości w kontekście okresu pełnienia przez członka zarządu spółki jego funkcji. W orzecnictwie pojawia się także stanowisko, iż „Czas właściwy do zgłoszenia wniosku o upadłość w rozumieniu art. 299 § 2 k.s.h. musi [...] przypadać na okres pełnienia przez pozwanego funkcji w zarządzie”¹¹. Stoi to w sprzeczności z wykładnią dokonywaną przez inne sądy, jak np. Sąd Apelacyjny w Warszawie, który w wyroku z 8 listopada 2019 r. stwierdził, „że wniosek wierzyciela o ogłoszenie upadłości [...] sp. z o.o. został złożony przed powołaniem pozwanego do zarządu, a wobec tego musi być uznany wobec niego za złożony we właściwym czasie”¹². Warto zaznaczyć, iż nawet w tym wyroku sąd nie rozstrzygnął ostatecznie omawianego zagadnienia prawnego *in abstracto*, a jedynie na potrzeby konkretnej sprawy. Świadczy o tym zdanie „niezależnie od powyższego nawet gdyby uznać, że pozwany nie może powołać się na wniosek o ogłoszenie upadłości [...]”. Istnienie takich rozbieżnych interpretacji w orzecnictwie, w połączeniu z dotychczasowym brakiem rozważenia omawianej problematyki przez Sąd Najwyższy, wydaje się być istotnym i wystarczającym powodem do jej rozważenia.

Zgodnie z art. 398(9) § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecnictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. W tym świetle oddalenie skargi przez Sąd Najwyższy w przedmiotowej sprawie należy uznać za niesłuszne. Skarga zdecydowanie zasługiwała na rozpatrzenie. Co więcej, ze względu na fakt, iż poruszane zagadnienie dotyczy sprawy raczej powtarzalnej i potencjalnie często spotykanej w obrocie prawnym, tym bardziej zasadne byłoby wskazanie jasnej wykładni przepisów budzących wątpliwości sądów.

W kwestii dopuszczalności uznania za przesłankę egzoneracyjną z art. 299 § 2 faktu złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości dłużnika przez wierzyciela należy zauważyć, iż taka interpretacja jest raczej wątpliwa. Już wykładnia językowa przepisu wskazuje, że „właściwy czas” złożenia wniosku musi być wykazany przez pozwanego – członka zarządu spółki z o.o. Jak przytacza, to członek zarządu ma największy wpływ na funkcjonowanie spółki, stąd jego „dominująca, jeśli chodzi

⁹ Ustawa z dnia 28 lutego 2003 r. – Prawo upadłościowe, t.j. Dz. U. z 2022 r., poz. 1520 z późn. zm.

¹⁰ Postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 lutego 2022 r. (Sygn. akt III USK 320/21).

¹¹ Wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 25 czerwca 2020 r., (Sygn. I ACa 1135/18).

¹² Wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 8 listopada 2019 r. (Sygn. akt VII AGa 1456/18).

o zakres podmiotowy odpowiedzialność członków organów – zwłaszcza zarządu, wydaje się uzasadniona”¹³. Ewentualne uwolnienie się od odpowiedzialności leży w interesie wyłącznie pozwanego członka zarządu – dlatego to on właśnie musi wykazać spełnienie się którejs z przesłanek egzoneracyjnych przewidzianych przez k.s.h.

Sam obowiązek złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości łączy się w przypadku członków zarządu spółki z o.o. z możliwością skorzystania na skutek dokonania tej czynności z przesłanki egzoneracyjnej z art. 299 § 2 k.s.h. Jak wskazują przedstawiciele doktryny, dlatego właśnie wniosek o ogłoszenie upadłości może zostać złożony przez każdego członka zarządu, bez względu na ustalony sposób reprezentacji spółki¹⁴.

Oczywiście dopuszczalne jest, by wniosek o ogłoszenie upadłości spółki złożył także jej wierzyciel. Taka interpretacja znajduje zresztą potwierdzenie w doktrynie. „Członek zarządu nie musi wykazywać, że to on wystąpił z wnioskiem o ogłoszenie upadłości (lub doprowadził do wszczęcia procedury układowej). Wystarczające jest stwierdzenie, że zgłoszenie to nastąpiło we właściwym czasie. Członek zarządu może więc powołać się na zgłoszony we właściwym czasie wniosek pochodzący od innych członków zarządu albo wierzyciela spółki”¹⁵. Nie zmienia to jednak faktu, iż także w takiej sytuacji konieczne byłoby wykazanie, że wniosek został złożony we właściwym czasie. Przeciwna interpretacja mogłaby prowadzić do sytuacji, w której wierzyciel w dobrej wierze, składając wniosek o ogłoszenie upadłości, uniemożliwiłby sam sobie późniejsze pociągnięcie do odpowiedzialności odszkodowawczej członka zarządu spółki na podstawie art. 299 § 1 k.s.h. Bardziej „opłacalne” byłoby oczekiwanie na spóźnienie się członka zarządu ze złożeniem wniosku o upadłość spółki, gdyż to umożliwiłoby potencjalne zaspokojenie się z jego osobistego majątku. Taka sytuacja byłaby oczywiście niezgodna z *ratio legis* omawianego przepisu.

Warto przy tym podkreślić, iż niedopuszczalność uznania spóźnionego wniosku o ogłoszenie upadłości za przesłankę egzoneracyjną z art. 299 § 2 została już omówiona w orzecznictwie. W uchwale z 30 stycznia 2019 r. Sąd Najwyższy uznał, iż „W ocenie składu orzekającego, analiza treści art. 299 § 1 k.s.h. nie pozwala uznać zgłoszenia spóźnionego wniosku o ogłoszenie upadłości za przesłankę wyłączającą odpowiedzialność członka zarządu za zobowiązania powstałe po dokonaniu tej czynności”¹⁶. Jasne jest więc, iż aby uznać złożenie wniosku o ogłoszenie upadłości (niezależnie od podmiotu, który ów wniosek złożył) za przesłankę egzoneracyjną, konieczne jest udowodnienie, że został on złożony we właściwym terminie. Ponadto nie ulega wątpliwości, iż ciężar dowodowy spoczywa w powyższym zakresie wyłącznie i w pełni na pozywanym członku zarządu.

¹³ *System Prawa Prywatnego*, t. 16: *Prawo spółek osobowych*, pod red. A. Szajkowskiego, Warszawa 2016², s. 673.

¹⁴ P. Kędziński, *Złożenie wniosku o ogłoszenie upadłości spółki z o. o. przez zawieszzonego członka zarządu*, „Przegląd Prawa Handlowego” 2022, nr 12, s. 51–57.

¹⁵ M. Dumkiewicz, A. Kidyba, *Komentarz aktualizowany do art. 1–300 Kodeksu spółek handlowych*, LEX/el. 2022, art. 299.

¹⁶ Uchwała Sądu Najwyższego z dnia 30 stycznia 2019 r. (Sygn. akt III CZP 78/18).

5. Konkluzje

Sąd Najwyższy niesłusznie oddalił skargę kasacyjną w przedmiotowej sprawie. Dotychczasowe orzecznictwo jest niejednolite w kwestii problemów prawnych związanych ściśle z istotą zagadnienia. Zasadne wydaje się więc wysunięcie postulatu *de sententia ferenda* – podjęcia przez Sąd Najwyższy na podstawie art. 398(17) § 1 k.p.c. tzw. uchwały siódemkowej (w składzie siedmiu sędziów) oraz nadanie jej zgodnie z art. 87 § 1 ustawy z 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym¹⁷ mocy zasady prawnej.

Podstawowym zagadnieniem wymagającym wciąż dogłębnej analizy jest właściwe rozumienie zwrotu „właściwy czas” na zgłoszenie wniosku o ogłoszenie upadłości w kontekście podmiotu ten wniosek składającego. Na podstawie obecnego, niejednolitego orzecznictwa, nie sposób rozwiązać nasuwających się wątpliwości. Sąd Najwyższy nie odniósł się jak dotąd do sytuacji, jaka zaszła np. w sprawie dotyczącej glosowanego wyroku. Przywołanie orzeczeń traktujących *in generalis* o definicji pojęcia „właściwego czasu” wbrew intencji Sądu Najwyższego bynajmniej nie jest wystarczające do rozstrzygnięcia tego problemu prawnego. W opisanym powyżej stanie faktycznym nie jest możliwe zastosowanie *per analogiam* mechanizmów wskazanych przez Sąd Najwyższy w uzasadnieniu wyroku. Konieczne jest gruntowne zbadanie sprawy i być może także utworzenie podstaw nowej linii orzeczniczej.

Na gruncie powyższej analizy można dojść do wniosku, iż interpretacja zaprezentowana w wyrokach Sądu Okręgowego i później Sądu Apelacyjnego w przedmiotowej sprawie nie zasługuje na uznanie. Złożenie wniosku o ogłoszenie upadłości przez któregokolwiek z wierzycieli spółki z o.o. nie może *ex lege*, niejako automatycznie być uznane za spełnienie przesłanki egzoneracyjnej z art. 299 § 2 k.s.h. Szczególnie wadliwe byłoby powołanie się na przesłankę złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości we właściwym czasie tylko dlatego, że wniosek ten złożył wierzyciel, a nie członek zarządu zadłużonej spółki.

W zależności od okoliczności danej sprawy i czasu złożenia wniosku, czasu powołania członka zarządu na to stanowisko oraz przede wszystkim ustalenia „właściwego czasu” na złożenie wniosku o ogłoszenie upadłości należy ewentualne spełnienie przesłanek egzoneracyjnych oceniać *ad casum*. Możliwy do udowodnienia może być w takiej sytuacji brak winy danego członka zarządu. Ta przesłanka egzoneracyjna może być wykorzystana także niezależnie od losów ewentualnego wniosku o ogłoszenie upadłości.

Na koniec warto zaznaczyć, iż same przepisy dotyczące odpowiedzialności członków zarządu spółki z o.o. za jej zobowiązania zdaniem części doktryny również zasługują na swego rodzaju rewizję¹⁸.

¹⁷ Ustawa z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym, Dz.U.2021.1904, t.j.

¹⁸ P.M. Wiórek, *Ochrona wierzycieli spółki z o.o. poprzez osobistą odpowiedzialność jej wspólników. Koncepcja odpowiedzialności przebijającej i nadużycia formy prawnej spółki w prawie niemieckim i polskim*, Wrocław 2016, s. 429n.

BIBLIOGRAFIA

Akty prawne:

- Ustawa z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym, Dz.U.2021.1904, t.j.
Ustawa z dnia 15 września 2000 r. – Kodeks spółek handlowych, Dz.U.2022.1467, t.j. z dnia 2022.07.12.
Ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego, Dz.U.2021.1805, t.j. z dnia 2021.10.04.
Ustawa z dnia 28 lutego 2003 r. – Prawo upadłościowe i naprawcze, Dz.U. z 2022 r., poz. 1520.

Orzecznictwo:

- Postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 5 marca 2019 r., Sygn. akt III CSK 204/18.
Postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 lutego 2022 r., Sygn. akt III USK 320/21.
Postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 5 czerwca 2018 r., Sygn. akt IV CSK 27/18.
Uchwała Sądu Najwyższego z dnia 30 stycznia 2019 r., Sygn. akt III CZP 78/18.
Uchwała Sądu Najwyższego z dnia 23 marca 1999 r., III CZP 59/98, OSNC 1999, nr 7–8, poz. 124.
Wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z 25 czerwca 2020 r., Sygn. akt I ACa 1135/18.
Wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 8 listopada 2019 r., Sygn. akt VII AGa 1456/18.
Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19 kwietnia 2021 r., Sygn. akt. I CSK 40/21.
Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 13 września 2017 r., Sygn. akt. I PK 264/16.
Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 30 września 2016 r., Sygn. akt. I CSK 623/15.
Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 15 września 2016 r., Sygn. akt. I CSK 659/15.

Literatura:

- Dumkiewicz M., Kidyba A., *Komentarz aktualizowany do art. 1–300 Kodeksu spółek handlowych*, LEX/el. 2022, art. 299.
Kędzierski P., *Złożenie wniosku o ogłoszenie upadłości spółki z o. o. przez zawieszzonego członka zarządu*, „Przegląd Prawa Handlowego” 2022, nr 12, s. 51–57.
System Prawa Prywatnego, t. 16: *Prawo spółek osobowych*, pod red. A. Szajkowskiego, Warszawa 2016.
Wiórek P.M., *Ochrona wierzyteli spółki z o. o. poprzez osobistą odpowiedzialność jej wspólników. Koncepcja odpowiedzialności przebijającej i nadużycia formy prawnej spółki w prawie niemieckim i polskim*, Wrocław 2016.

**GLOSS TO THE JUDGEMENT OF THE SUPREME COURT
OF 19 APRIL 2021 (I CSK 40/21)
– PARTIALLY CRITICAL**

SUMMARY

The presented gloss relates to the judgment of the Supreme Court of 19 April 2021, ref. I CSK 40/21. There are two main issues in the case. The first issue relates to the admissibility of the second instance court considering the establishment of facts of the court of the first instance as its own in the case of an allegation of an incorrect evaluation of the facts raised in an appeal. The second issue, on the other hand, relates to the admissibility of the fact that the creditor has filed a bankruptcy petition as an automatic fulfillment of the exoneration condition. Although on the first issue, one may agree with the position of the Supreme Court that such an action of the court is acceptable, on the second issue it is not necessarily so. Despite the inconsistent position of the judiciary in this matter, an analysis of the binding regulations and the doctrine allows one to conclude that such an interpretation is incorrect. The burden is on the member of the company's board to prove the existence of any of the exemption circumstances. Filing a petition for bankruptcy by anyone does not relieve him of this responsibility.

KEYWORDS: bankruptcy, liability, board member, cassation appeal